

Стів Джобс

В основу книги покладено понад сорок інтерв'ю з Джобсом, проведених упродовж двох років – а також інтерв'ю з понад сотнею його родичів, друзів, ворогів, конкурентів і колег. Волтер Айзексон написав захоплюючу історію життя, що радше нагадувало американські гірки, надзвичайно активної особистості, творчого підприємця, чиє прагнення досконалості та нестримна енергія здійснили революцію в шести сферах: персональні комп'ютери, мультфільми, музика, телефони, планшетні комп'ютери та видавництво електронних товарів.

У добу, коли Америка шукає способів розвивати свою інноваційну жилку, Джобс є найвищим зразком винахідливості та творчої уяви, впровадженої в життя. Він знав, що найкращим способом створити щось значиме в двадцять першому столітті можна, лише об'єднавши творчість із технологією. Він створив компанію, де політ уяви був підкріплений визначною майстерністю в інженерії.

Попри те, що Джобс брав участь у написанні цієї книги, він не висловлював бажання контролювати написане і не просив дати йому текст книги на вчитку перед публікацією. Він нікуди не чіпляв ярлика: «Вхід заборонений». Стів захоплював усіх, кого знав, бути щирими. Та й сам говорив відверто, інколи навіть жорстко, про людей, із якими він працював чи змагався. Його друзі, недруги й колеги діляться своїми непричесаними думками з приводу його прагнень, перфекціонізму, нав'язливих ідей, майстерності, витівок, невиправного бажання контролювати – усього того, що сформувало його підхід до бізнесу та ті інноваційні продукти, які виникли в результаті його творчості.

Джобс, зі своїми внутрішніми чортками, міг перетворити життя оточуючих на пекло. Водночас, яскраві риси його особистості, його захоплення і його творіння, точнісінько так само, як і програмна й матеріальна складові комп'ютерів Apple прекрасно доповнювали одна одну й були частинами єдиного цілого. Розповідь про його життя – повчальна й застережлива, наповнена уроками щодо інновацій, характеру, лідерства та цінностей.

Останній раз Айзексон бачився з Джобсом за кілька тижнів до смерті останнього, у нього вдома в Пало-Альто. Джобс сказав тоді: «Я хочу, щоб мої діти дізналися, яким я був. У мене не завжди вистачало часу спілкуватися з ними».

Стив Джобс

Волтер Айзексон

Київ
БРАЙТ СТАР ПАБЛІШИНГ
2020

ДІЙОВІ ОСОБИ

ДЖОНАТАН «ДЖОНІ» АЙВ. Головний дизайнер Apple, партнер і довірена особа Джобса.

РОБЕРТ АЙґЕР. У 2005-му, як виконавчий директор Disney, отримав нагороду Айзнера (найпрестижніша нагорода США у сфері коміксів. — Прим, пер.).

МАЙКЛ АЙЗНЕР. Хвацький директор Disney, який схилив Pixar до співпраці, однак потім розсварився із Джобсом.

ЕЛ АЛКОРН. Головний інженер Atari — спроектував Pong, узяв на роботу Джобса.

ГІЛ АМЕЛІО. У 1996 році став виконавчим директором Apple — викупив NeXT і таким чином повернув Джобса у компанію.

КРІСАНН БРЕННАН. Кохана дівчина Джобса в школі Гоумстед — мати його доньки Лізи.

ЛІЗА БРЕННАН-ДЖОБС. Донька Джобса та Крісанн Бреннан, 1978 року народження. Письменниця, живе у Нью-Йорку.

НОЛАН БУШНЕЛ. Засновник Atari, був зразком підприємця для Джобса.

ДЖЕЙМС ВІНСЕНТ. Британський меломан і молодший партнер (разом з Лі Клоу та Дунканом Мілнером) у рекламній агенції, яка працювала на Apple.

РОН ВЕЙН. Познайомився з Джобсом в Atari, на самих початках Apple був першим партнером Джобса та Возняка, однак нерозважливо відмовився від своєї частки.

СТІВЕН ВОЗНЯК. Зірка електроніки та комп'ютерний геній у школі Гоумстед. Джобс навчився пакувати і продавати його дивовижні комп'ютерні плати, а пізніше став його партнером при заснуванні Apple.

ЖАН-ЛУІ ГАССЕ. Менеджер Apple у Франції. Перебрав керівництво відділенням Macintosh, коли 1985 року Джобса було

усунуто з компанії.

БІЛЛ ГЕЙТС. Ще один комп'ютерний вундеркінд, народжений 1955 року.

ЕНДІ ГЕРЦФЕЛЬ Д. Веселий і товариський інженер-програміст і приятель Джобса, працював над розробкою Macintosh.

ДЖОАНА ГОФМАН. Член першої команди Мас і часта опонентка Джобса.

ЕЛІЗАБЕТ ГОЛМС. Дівчина Деніела Коткі в Ріді, одна з працівниць Apple.

РОД ГОЛТ. Затятий курець і марксист. Найнятий Джобсом на посаду інженера-електрика у 1976-му.

ЛАРІ ЕЛІСОН. Виконавчий директор Oracle і близький друг Джобса.

БІЛЛ ЕТКІНСОН. Один із перших працівників Apple — розробляв графіку для Macintosh.

БІЛЛ КЕМБЕЛ. Головний маркетолог Apple у період першого приходу Стіва Джобса; член правління та довірена особа Джобса після його повернення в компанію.

ЕДВІН КЕТМУЛ. Співзасновник Pixar, пізніше — виконавчий директор у компанії Disney.

ЛІ КЛОУ. Рекламний геній. Створив для Apple культовий відеоролик «1984». Тридцять років у команді з Джобсом.

ДЕБОРА «ДЕБІ» КОУЛМЕН. На початках — одна з менеджерів Macintosh, згодом — відповідальна за виробництво в Apple.

ТІМ КУК. Врівноважений і спокійний операційний директор компанії, якого Джобс найняв у 1998-му. У серпні 2011 року він замінив Джобса на посаді виконавчого директора Apple.

ЕДДІ К'Ю. Начальник інтернет-служб в Apple. Відповідальний за роботу з контент-компаніями.

АНДРЕА «ЕНДІ» КАННІНГЕМ. Рекламний фахівець із фірми Рейса Мак-Кени; працювала на Apple в перші роки Macintosh.

АБДУЛФАТТА «ДЖОН» ДЖАНДАЛІ. Студент сирійського походження (з Вісконсина) — біологічний батько Стіва Джобса та Мони Сімпсон. (Згодом — завідуючий продуктовим складом у казино «Бумтаун» поблизу Ріно.)

КЛАРА АКОПЯН-ДЖОБС. Донька вірменських іммігрантів, одружена з Полом Джобсом (1946) — прийомні батьки Стіва.

ЕРІН ДЖОБС. Середульша дитина Лорін Пауел і Стіва Джобса. ІВ ДЖОБС. Наймолодша дитина Лорін і Стіва.

ПЕТІ ДЖОБС. Сестра Стіва, друга прийомна дитина Пола та Клари Джобс.

ПОЛ РЕЙНГОЛЬ Д ДЖОБС. Моряк-прикордонник (уродженець Вісконсина), який у 1955 році разом із дружиною Кларою всиновив Стіва.

РІД ДЖОБС. Найстарша дитина Стіва Джобса та Лорін Пауел.

РОН ДЖОНСОН. Найнятий Джобсом у 2000 році для розвитку (мережі) магазинів Apple.

ДЖЕФРІ КАТЦЕНБЕРГ. Очільник компанії Disney — після конфлікту з Айзнером у 1994 році полишає компанію та стає співзасновником DreamWorks.

ДЕНІЕЛ КОТКІ. Найкращий друг Джобса в Ріді, його товариш по мандрах Індією, один із перших працівників Apple.

ДЖОН ЛАСЕТЕР. Співзасновник і творчий натхненник Pixar.

ДЕНЛ Л'ЮЇН. Фахівець із маркетингу — працював разом із Джобсом в Apple, а потім у NeXT.

МАЙК МАРКУЛА. Перший серйозний інвестор Apple та голова компанії, наставник Джобса.

РЕПС МАК-КЕНА. Майстер із маркетингу, віддавна консультував Джобса й до кінця залишався його радником.

МАЙК МЮРРЕЙ. Один із перших маркетингових директорів Macintosh.

ПОЛ ОТЕЛЛІНІ. Виконавчий директор Intel, який допоміг перевести Macintosh на інтелівські мікропроцесори, але не сприйняв

ідеї iPhone.

ЛОРІН ПАУЕЛ. Розумна та весела випускниця Пенсільванського університету, яка працювала у Goldman Sachs (одна з найбільших у світі інвестиційних компаній. — Прим, пер.), а згодом — у Стенфордській бізнес-школі. У 1991 році одружилася зі Стівеном Джобсом.

ДЖОРДЖ РАЙЛІ. Друг і адвокат Джобса, родом із Мемфіса.

АРТУР РОК. Легендарний інвестор Силіконової Долини — один із перших членів правління Apple, був Джобсу як батько.

ДЖОНАТАН «РУБІ» РУБІНШТАЙН. Працював із Джобсом в NeXT, з 1997-го — головний інженер в Apple.

МАЙК СКОТТ. Перший президент Apple. Залучений на цю посаду у 1977 році Маркулою (головним інвестором) з огляду на недостатній досвід в управлінні Джобса (й Возняка).

ДЖОН СКАЛЛІ. Один із керівників Pepsi, якого у 1983 році Джобс переманив на посаду виконавчого директора Apple. У 1985-му, після конфліктів з ним і під його тиском, Джобс змушений був полишити компанію.

ДЖОАН ШІБЛЕ ДЖАНДАЛІ СІМПСОН. Біологічна мати Стіва Джобса, якого вона віддала у прийми, та Мони Сімпсон, яку виростила сама.

МОНА СІМПСОН. Кривна сестра Джобса, з якою він уперше познайомився лише у 1986 році. Авторка кількох романів, зокрема на основі біографій її матері Джоан («Тільки не тут»), батька Абдулфатти Джандалі («Втрачений батько»), Джобса та його доньки Лізи («Такий, як усі»).

ЕЛВІРЕЙ СМІТ. Співзасновник Pixar, частий опонент Джобса.

БАРЕЛ СМІТ. Один із перших програмістів Macintosh — блискучий фахівець, у якого 1991 року діагностували шизофренію.

ЕВАДІС «АВІ» ТЕВАНЯН. Разом із Джобсом і Рубінштайном працював у NeXT. З квітня 1997-го — головний інженер із програмного забезпечення в Apple.

ТОНІ ФЕЙДЕЛ. Інженер-комп'ютерник і панк — у квітні 2001 року потрапив до Apple, де й розробив iPod.

СКОТТ ФОРСТАЛ. Відповідальний за програмне забезпечення для мобільних пристроїв Apple.

РОБЕРТ ФРІДЛЕНД. Студент Рідського університету, власник яблучного саду і натхненник комуни при ньому, духовний пошукач, згодом — управляючий шахтою.

КОБУН ЧІНО. Вчитель дзен-буддизму (з Каліфорнії), духовний наставник Джобса.

ВСТУП

Як виникла ця книга

На початку літа 2004 року мені зателефонував Стів Джобс. Час від часу — протягом років — він виявляв до мене особливу приязність, із нечастими вибухами надмірності, які зазвичай припадали на той час, коли він запускав новий продукт і хотів, щоби той потрапив на сторінку часопису Time або ж щоби про нього активно говорили на CNN — ЗМІ, у яких я працював. Але на той момент я вже не мав ніякого стосунку до жодної з цих компаній, тож, відповідно, нечасто спілкувався зі Стівом. Ми мали якусь балачку щодо організації Aspen Institute, до якої я нещодавно приєднався, і я запросив його виступити на заняттях нашої літньої школи. Він сказав, що з радістю приїде — але не для того, щоби виступити на сцені. Натомість він хотів піти зі мною на прогулянку й побалакати.

Мені те видалося трохи дивним. Я не знав тоді, що довгі піші прогулянки були його улюбленим способом обговорити якісь серйозні питання. Як виявилось, Стів хотів, щоби я написав його біографію. На той час якраз вийшла написана мною біографія Бенджаміна Франкліна, а я саме працював над життєписом Альберта Ейнштейна, і першою моєю реакцією був подив. Я напівжартома поцікавився, чи вважає він себе природнім наступником цих людей у такій послідовності. Я гадав, що він усе ще перебуває десь посередині шляху своєї блискучої кар'єри, і на нього чекають ще чимало злетів і падінь, — тож заперечив проти такої ідеї. Не зараз, сказав я. Може, років за десять чи двадцять, коли Стів вийде на пенсію.

Я знав Джобса з 1984 року — він тоді приїхав на Мангеттен, щоби пообідати з редакторами часопису Time й похвалитися своїм новим Macintosh. Він уже тоді був усім невдоволений і напав на кореспондента часопису за те, що той образив його, написавши статтю, де було надто багато подробиць. Але згодом, під час розмови з ним, він мене просто зачарував — як зачаровував

багатьох інших людей протягом років — своєю неймовірною активністю. Ми підтримували зв'язок навіть тоді, коли його витіснили з Apple.

Коли в нього з'являлася якась новинка — скажімо, комп'ютер NeXT чи новий піксарівський мультфільм, — проміння його сонячного шарму раптово зосереджувалося на мені: він запрошував мене до суши-бару в Нижньому Мангеттені, аби розповісти, що предмет сьогоднішньої розмови (хоч би чим він там був) — це найкраще з усього, що Стіву доводилося випускати. Він мені подобався.

Коли Джобс повернувся на свій трон у компанії Apple, ми помістили його фотографію на обкладинку Time, і він незабаром почав пропонувати мені свої ідеї щодо підбірок, які ми робили про найупливовіших людей століття. Він започаткував свою кампанію під назвою «Думай інакше» (Think Different), у якій фігурували найбільш упізнавані фотографії тих самих людей, яких ми розглядали для свого проекту. Стіву було надзвичайно цікаво спробувати оцінити історичний вплив різних особистостей.

Після того як я відхилив пропозицію написати його біографію, Джобс продовжував зрідка мені писати. Якось я запитав його електронним листом, чи правдива інформація, яку розповіла мені донька, начебто логотип Apple — це свого роду знак пошани Аланові Тюрінгу, британському комп'ютерному першопрохідцеві, який зламав німецькі військові коди, а тоді вчинив самогубство, вкусивши яблуко, змочене в ціаніді. Він відповів, що шкодує, що це не спало йому на думку. Тоді ми почали листуватися на тему ранньої історії компанії Apple — і я впіймав себе на тому, що намагаюся відстежити розвиток подій на той випадок, якщо колись вирішу написати про це книгу. Коли вийшов написаний мною життєпис Ейнштейна, Стів приїхав на презентацію, яка проходила в містечку Пало-Альто, й відвів мене вбік, щоби знову сказати мені, що він міг би стати хорошою темою.

Його наполегливість збивала мене з пантелику. Його всі знали як людину, яка дуже оберігає своє приватне життя від чужих очей, і в мене не було жодної причини вірити, що він коли-небудь читав хоч котрусь із моїх книг. Можливо, колись, стояв я на своєму. Та в 2009 році його дружина, Лорін Пауел, відверто сказала: «Якщо ви збираєтеся писати книгу про Стіва, то вам краще почати робити це зараз». Він якраз пішов у другу за період своєї хвороби

лікарняну відпустку. Я зізнався Лорін, що, коли Стів уперше заговорив про цю ідею, я не знав, що він хворий. Вона відповіла, що цього не знав практично ніхто. Джебс зателефонував мені саме перед тим, як йому мали робити операцію з видалення пухлини, і він зберігав це в секреті, пояснила вона.

Тоді я вирішив написати цю книгу. Стів здивував мене тим, що з готовністю визнав, що не контролюватиме процес її написання і навіть не просить права прочитати її до того, як вона буде опублікована. «Це ваша книга, — сказав він. — Я навіть не читатиму її». Але скидається на те, що пізніше тієї ж осені в нього виникли деякі думки з приводу співпраці зі мною, і, хоча я тоді не знав того, у нього якраз почалася друга хвиля ускладнень, спричинених онкологічною хворобою. Він перестав відповідати на мої дзвінки, тож я відклав цей проект на якийсь час.

Аж раптом, вельми несподівано для мене, Джебс зателефонував практично в новорічний вечір 2009 року. Він саме був удома в Пало-Альто лише зі своєю сестрою, письменницею Моною Сімпсон. Його дружина та їхні троє дітей поїхали в коротку подорож на лижний курорт, а його здоров'я не дозволило йому приєднатися до них. Він був налаштований на розмову — тож ми проговорили більше години. Стів почав ділитися спогадами про те, що він хотів сконструювати частотомір у віці дванадцяти років і зміг знайти номер Білла Г'юлетта, засновника компанії HP, у телефонній книзі, зателефонувати йому й випросити за частин для своєї задумки. Джебс сказав, що останні дванадцять років його життя — після повернення до Apple — були найпродуктивнішими для нього в плані створення нових продуктів. Але важливішою метою Стівена, за його словами, було зробити те, що свого часу зробили Г'юлетт і його друг Девід Паккард: створити компанію, яка була б настільки насичена інноваційною творчістю, що пережила би свого засновника.

— У дитинстві я вважав, що належу до гуманітаріїв, але мені подобалося працювати з електронікою, — розповідав Стів. — Тоді я прочитав, що один із моїх героїв, Едвін Ленд із компанії Polaroid, сказав про важливість людей, які могли стояти однією ногою в сфері

гуманітарних наук, а другою — у сфері точних. Так я вирішив, що саме цим я і хочу зайнятися.

Скидалося на те, що він пропонував теми для своєї біографії (і в цьому випадку, принаймні, вони виявилися прийнятними для мене). Творчість, яка виникає, коли в одній сильній особистості поєднуються нахили до гуманітарних і точних наук, була предметом мого особливого зацікавлення, коли я працював над біографіями Франкліна та Ейнштейна. Я вважаю, що саме це стане ключем до створення інноваційної економіки в двадцять першому столітті.

Я запитав Стіва, чому він хоче, щоби саме я написав його біографію.

— Гадаю, що вам добре вдається змусити людей вибалакатися, — зауважив він.

Така відповідь виявилася для мене несподіванкою. Я знав, що мені доведеться брати інтерв'ю в безлічі людей, яких Стів звільнив, образив, покинув чи обурих якимсь іншим чином, і боявся, що йому не захочеться, щоб я дав їм можливість висловитися. Десь так воно й було

— Джобс непокоївся, коли дізнавався, кого я просив поділитися спогадами про нього. Але за декілька місяців він сам почав заохочувати людей відкриватися мені — навіть своїх ворогів і колишніх коханих. Він не намагався почепити на якісь віхи власної біографії табличку «Вхід заборонений» для моїх досліджень.

— У моєму житті було чимало вчинків, якими я не пишаюся, наприклад те, що в двадцятитрирічному віці «залетів» зі своєю дівчиною, і те, як із нею згодом повівся, — зізнався Стів. — Але у моїй шафі немає жодного такого скелета, якого не можна було би винести на світло.

Він не намагався контролювати те, що я писав, не просив мене дати почитати йому текст до того, як його зможуть читати інші. Єдиний момент у створенні книжки, до якого він долучився, полягав у виборі дизайну обкладинки. Побачивши первинну її версію, він був настільки незадоволений, що попросив дозволити йому зробити свій внесок у створення нової. Я був здивований і водночас зацікавлений, тож одразу погодився.

У результаті я провів понад сорок інтерв'ю та розмов із ним. Деякі з них мали офіційний характер і відбувалися в його вітальні в Пало-Альто, інші точилися під час довгих прогулянок і поїздок або ж у телефонному режимі. Протягом тих двох років, що я його відвідував, Джобс щоразу більше й глибше відкривався. Та мені також доводилося бути свідком того, що його давні колеги з Apple називали «синдромом альтернативної реальності». Інколи це були мимовільні «осічки» клітин, які відповідали за пам'ять, — проблема, з якою час від часу стикається кожен із нас; а бувало й таке, що Стів вигадував власну версію реальності — як для себе, так і для мене. Аби перевірити й конкретизувати справжню історію життя цієї людини, я опитав понад сотню його товаришів, родичів, суперників, ворогів і співробітників.

Дружина Стіва також не просила мене про якісь обмеження, не виявляла бажання наглядати за написанням, не вимагала права прочитати книжку до її виходу в світ. Більше того, вона заохочувала мене писати про його слабінки так само відверто, як і про його сильні сторони. Лорін — одна з найрозумніших і найбільш адекватних людей серед тих, кого я знаю.

— Якісь частини його життя та особистості абсолютно заплутані та безладні — і це правда. Ви не мусите цього приховувати. Він — мастак на вигадки, але, попри це, його життя — дивовижна історія, і я хотіла би, щоби вона була написана правдиво, — сказала мені Лорін, тільки-но я приступив до написання.

Читачеві вирішувати, вдалося мені досягти цієї мети чи ні. Впевнений, що в цій драмі були персонажі, яким описані мною події запам'яталися дещо інакше, або ж вони вважатимуть, що я час від часу потрапляв у пастку «альтернативної реальності» Джобса. Коли я писав книжку про Генрі Кіссинджера — що стало для мене непоганою підготовкою до цього проекту, — мені також часто траплялося розмовляти з людьми, які виношували дуже гостро позитивні чи то гостро негативні емоції щодо головного героя. І це лише доводить теорію про суб'єктивність людського сприйняття, званої як «ефект Расьомона». Але я старався якомога справедливіше передати бачення ситуацій конфліктуючих сторін, а також відкрито показувати джерела, з яких надійшла та чи інша інформація.

Це книга про історію життя, яке радше нагадувало американські гірки, надзвичайно активної особистості, творчого підприємця, чие прагнення досконалості та нестримна енергія здійснили революцію в шести сферах: персональні комп'ютери, мультфільми, музика, телефони, планшетні комп'ютери та продукування електронних товарів. Ви можете додати навіть сьому — магазини роздрібної торгівлі. Тут Джобсу вдалося якщо не зробити революцію, то принаймні зуміти переосмислити їх роль. На додачу до цього він відкрив шлях для нового ринку електронних товарів, які базуються на додатках (apps), а не на самих веб-сайтах. Він створював не лише продукти, які змінювали усталене бачення, але й зумів із другої спроби започаткувати міцну компанію, обдарувавши її власною ДНК і наповнивши творчими дизайнерами й інженерами-відчайдухами, які могли би впроваджувати його бачення. У серпні 2011 року, саме перед тим як Джобс пішов у відставку з посту виконавчого директора, підприємство, яке було започатковане в гаражі його батька, стало найдорожчою у світі компанією.

Я також сподіваюся, що це — книга про інновацію. У добу, коли Америка шукає способів розвивати свою інноваційну жилку, а суспільства по всьому світові намагаються вибудувати творчі системи електронної ери, Джобс є найвищим зразком винахідливості, інноваційності та творчої уяви, впровадженої в життя. Він знав, що найкращим способом створити щось значиме в двадцять першому столітті може виступити лише об'єднання творчості із технологією, — тож створив компанію, де політ уяви був підкріплений визначною майстерністю в інженерії. Джобс зі своїми колегами з компанії Apple уміли думати інакше: вони розробили не лише скромні покращення продуктів, які базувалися на дослідженнях фокус-груп, але створили абсолютно нові пристрої та послуги — до їх появи споживачі навіть не здогадувалися, що їм це потрібно.

Він не був зразковим керівником чи досконалою людиною, акуратно вкомплектованою для наслідування. Джобс, зі своїми внутрішніми бісиками, міг перетворити життя оточуючих на пекло. Водночас яскраві риси його особистості, його захоплення і його творіння — точнісінько так само, як і програмна та матеріальна

складові комп'ютерів Apple, — прекрасно доповнювали одна одну й були частинами єдиного цілого.

Розповідь про його життя — повчальна та водночас застережлива, сповнена уроків щодо інновацій, характеру, лідерства та цінностей.

Шекспірівська п'єса «Генріх V» — історія свавільного юного принца, який стає пристрасним, проте ранимим, безсердечним і водночас ніжним, надихаючим, але зіпсутим королем, — починається заклик: «Вогняна Музо, що здіймешся вгору / На винахідливості сьоме небо». Сходження Стіва Джобса на сьоме небо винахідливості починається з казки про дві пари батьків і про дитинство в Долині, яка саме вчилася, як перетворювати силікон на золото.

Пол Джобс зі Стівом, 1956 рік

Лос-Альтос: будинок із гаражем, у якому народився Apple

У шкільній віньєтці з Гоумстеда, 1972 рік

Зі шкільним жартівливим знаком SWAB JOB

РОЗДІЛ ПЕРШИЙ

ДИТИНСТВО

Залишений і вибраний

Усиновлення

Демобілізувавшись із лав берегової охорони після Другої світової війни, Пол Джобс уклав парі зі своїми товаришами по службі. Вони пришвартувалися у Сан-Франциско, де їхній корабель мали списати, і Пол заклався, що знайде собі дружину за два тижні. Такий собі інженер-механік, підтягнутий, майже два метри заввишки, весь у татуюваннях, він чимось нагадував Джеймса Діна. Проте не на його зовнішність спокусилася Клара Акопян, донька вірменських іммігрантів, якій було властиве почуття доброго гумору. Справа в тому, що в хлопця та його друзів була машина, а в іншого гурту молодих людей, із якими дівчина спершу планувала провести вечір, машини не було. Через десять днів, у березні 1946 року, Пол заручився із Кларою і виграв своє парі. І цей шлюб удався їм на славу — вони щасливо жили разом, аж поки смерть не розлучила їх за понад сорок років по тому.

Пол Рейнгольд Джобс зростав на молочній фермі в Джермантауні, що в штаті Вісконсин. Навіть попри те, що його батько був алкоголіком і часом міг скривдити когось із рідних, хлопчина виріс, маючи лагідну та спокійну вдачу, яка ховалася за його бурлакуватим зовнішнім виглядом. Покинувши навчання в середній школі, він мандрував Середнім Заходом, підробляючи подекуди механіком, аж поки, у віці дев'ятнадцяти років, не пристав до лав берегової охорони. Хлопчину, до речі, не зупинив той факт, що плавати-то він не вмів. Його служба проходила на військовому транспортному кораблі USS General M. C. Meigs — тож більшу

частину війни моряк провів, переправляючи війська до Італії під командуванням генерала Паттона. Завдяки особливим здібностям, які він виявив у механіці та пожежній справі, Джобс отримав чимало хороших рекомендацій, але час від часу потрапляв у дрібні халепи, тож так і не виріс із форми матроса.

Клара народилася у Нью-Джерсі, де її батьки оселилися, втікнувши від турків із Вірменії. Згодом, коли дівчинка була ще маленькою, родина переїхала до округу Мішн, що в Сан-Франциско. У Клари була таємниця, в якій вона рідко комусь зізнавалася: жінка вже була заможним раніше, але її чоловіка вбили на війні. Тож, коли вона познайомилася із Полом Джобсом, була твердо налаштована почати нове життя.

Як і багато інших людей, що пережили війну, молода пара була сита пригодами по саму зав'язку, тому єдиним їхнім бажанням булодесь спокійно оселитися, створити родину й зажити життям, у якому було б якнайменше всіляких подій. Грошей у них було небагато, тож вони переїхали до Вісконсина й жили з батьками Пола протягом декількох років, а тоді відправилися до Індіани, де молодий чоловік знайшов собі роботу машиністом в компанії International Harvester. Він страшенно любив лагодити старі машини, тому заробляв гроші тим, що у вільний час скуповував залізні розвалюхи, ремонтував їх і продавав. Згодом він покинув свою основну роботу й відкрив власну справу по ремонту вживаних автомобілів.

А от Клара любила Сан-Франциско, і в 1952 році їй удалося переконати чоловіка повернутися туди. Вони придбали квартиру в окрузі Сансет — одразу коло парку Голден, — вікна якої виходили на Тихий океан, і Пол влаштувався на роботу у фінансову компанію, де стежив за процесом вилучення за несплату: збирав ключі від машин, чиї власники не сплатили кредит. Він і тут купував, ремонтував і продавав деякі з тих автомобілів, заробляючи на цьому досить непогані гроші.

Проте молодій сім'ї не вистачало ще дечого. Вони хотіли дітей, але Клара пережила позаматкову вагітність і не могла народжувати. Тож до 1955 року, проживши в шлюбі дев'ять років, Джобси вирішили всиновити дитину.

Як і Пол Джобс, Джоан Шібле була родом із сільської місцевості Вісконсина. Її батьки були німцями за походженням. Тато, Артур Шібле, іммігрував до околиць Грін-Бею, де вони разом із дружиною почали вирощувати норок і займалися потроху різними видами бізнесу, включаючи нерухомість і фототипію. Він був дуже суворим чоловіком, особливо щодо стосунків своєї доньки, і виступав проти її першого кохання — художника, який не був католиком. Не дивно, що, коли Джоан, будучи студенткою останнього курсу Вісконсинського університету, закохалася в Абдулфатту Джандалі на прізвисько Джон, мусульманського асистента викладача із Сирії, її батько погрожував порвати з нею стосунки й позбавити спадщини.

Джандалі був наймолодшим із дев'яти дітей відомої сирійської родини. Його батько володів нафтоочисними заводами й багатьма іншими підприємствами, а також чималою часткою акцій компанії Damascus&Homs і якийсь час великою мірою контролював ціну на пшеницю в регіоні. Його мати, як він пізніше розповів, була

«традиційною мусульманкою — консервативною, слухняною домогосподаркою». Тут, як і в родині Шібле, перша роль відводилася хорошій освіті. Абдулфатту відправили навчатися до єзуїтського пансіонату, навіть попри те, що він був мусульманином; потім юнак здобув ступінь бакалавра в Американському університеті в Бейруті, поступивши після цього до Вісконсинського університету, щоби здобути докторський ступінь з політології.

Влітку 1954 року Джоан поїхала з Абдулфаттою в Сирію. Вони провели два місяці в Гомсі, де дівчина навчалася в його родині готувати сирійські страви. Коли пара повернулася до Вісконсину, Джоан зрозуміла, що вагітна. Їм обом було по двадцять три роки, проте вони вирішили не одружуватися. Батько дівчини був якраз при смерті й погрожував доньці відректися від неї, якщо вона вийде заміж за Абдулфатту. Аборт також не був легким шляхом розв'язання проблеми в маленькій католицькій спільноті. Тож на початку 1955 року Джоан поїхала до Сан-Франциско, де її взяв під свою опіку добрий лікар, який надавав притулок незаміжнім матерям, приймав у них пологи й тишком організовував таємне усиновлення.

На конференції Macworld, коли Гейтс обговорює їх угоду: «Це був мій найжахливіший виступ. Вийшло так, що я маю вигляд найменшого».

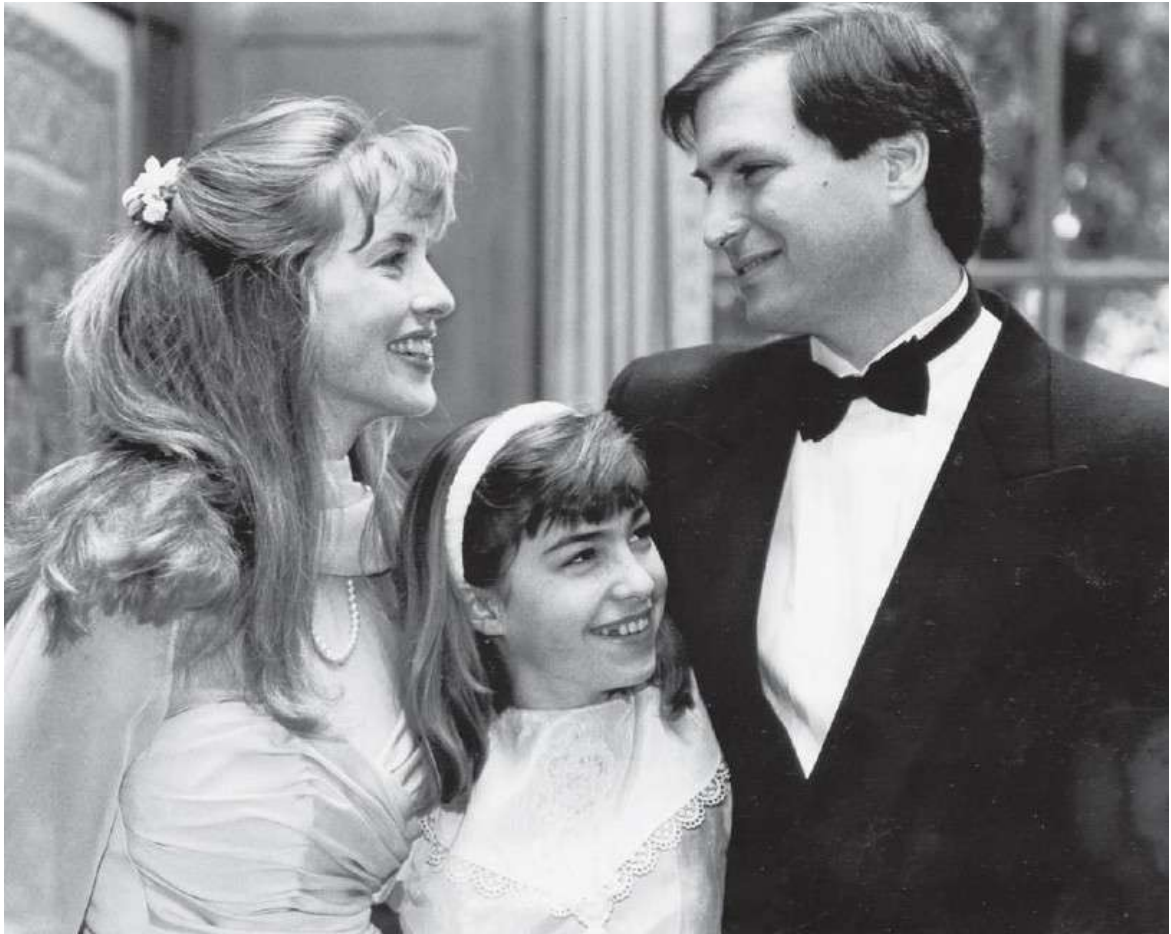
На задньому подвір'ї їхнього будинку в Пало-Альто з дружиною Лорін Пауел, 1997 рік. Вона буде чутливим символом надії в його житті

Із сімейного альбому Джобсів

У серпні 2011 року, коли Стів важко хворів, ми сиділи в його кімнаті й вибирали світлини з весілля та відпусток для цієї книжки.

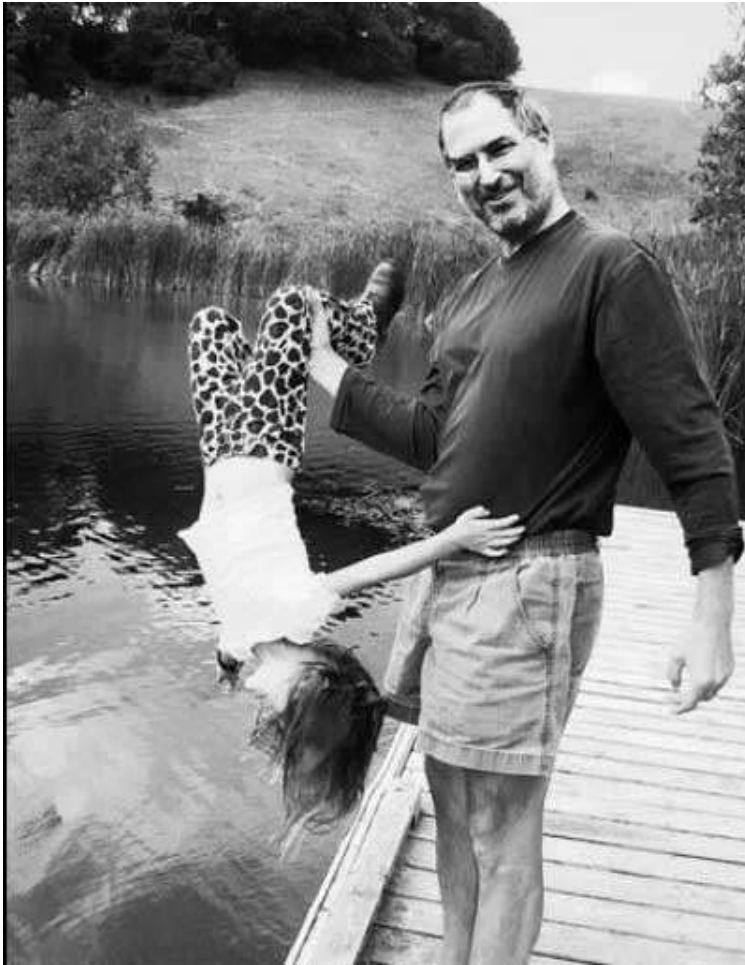

Розрізаючи торт у формі вершини Гаф-Доум у національному парку Йосеміті в штаті Каліфорнія разом із дружиною Лорін і дочкою від попередніх стосунків Лізою Бреннан

Лорін, Ліза та Стів. Незабаром Ліза переїхала до них і жила аж до закінчення школи

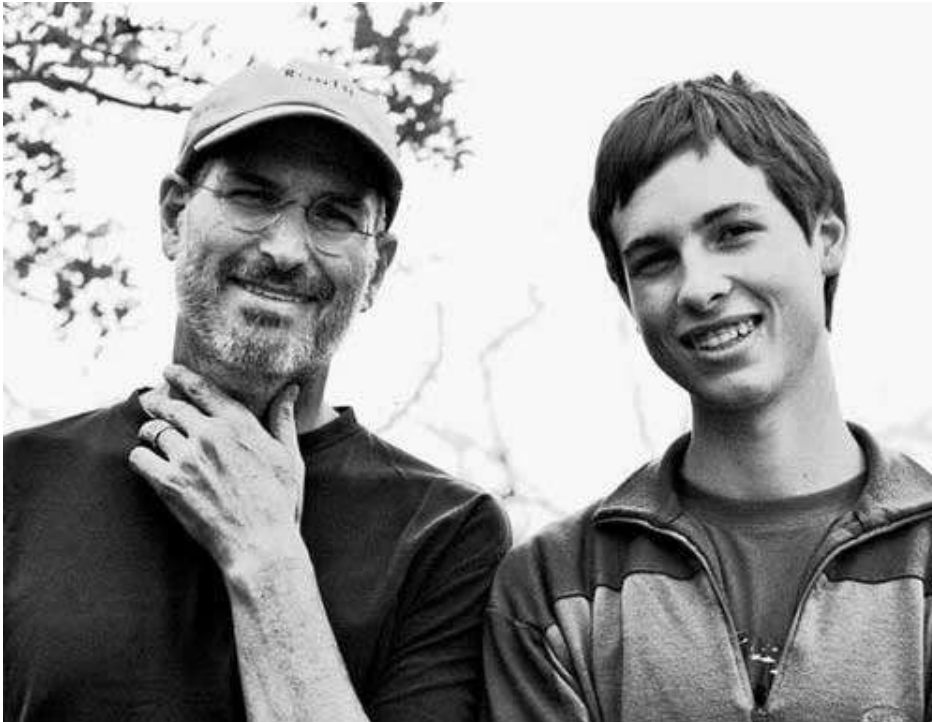

Гойдаючи Ів у парку Футгілз у Пало-Альто. «Вона справжній живчик. Я не знаю інших дітей, які мали б таку сильну волю. Це схоже на відплату»

Із Ерін у Кіото, 2010 рік. Як і Рід Ліза, вона відправилася в особливу подорож із батьком

Із Рідом у Кенії, 2007 рік «Коли мені діагностували рак, я домовився з Богом, чи з ким там, що хочу побачити Рідовий випускний»

1

Раскін помер від раку підшлункової залози в 2005 році, незадовго до того, як Джебсу поставили такий самий діагноз.

2

«Своєї волі прагне тепер дух, свій світ здобуває собі забутий світом»// Фрідріх Ніцше. Так казав Заратустра. — Київ, Основи, 1993.

— 416 с. Переклад з німецької Анатолія Онишка.

3

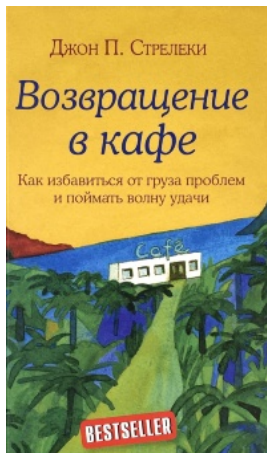
Фірма змінила свою назву з frogdesign на frog design у 2000-му році й переїхала до Сан-Франциско. Еслінгер вибрав першу назву не лише тому, що жаби (англ. frog — жаба) мають здатність перетворюватися, але також на честь своїх коренів у Федеративній Республіці Німеччини [(f)ederal (r)epublic (o)f (g)ermany] . Він казав, що

«малі літери були даниною концепції Баугауза про неієрархічну мову, підкреслюючи моральну мету компанії щодо демократичного партнерства».

4

Від латинської — «Пам'ятай про смерть».

Рекомендована література

Возвращение в кафе.
Как избавиться от
груза проблем и
поймать волну удачи

Becoming. Моя история

НИ СЫ. Будь уверен в
своих силах и не
позволяй сомнениям
мешать тебе двигаться
вперед

Отстаньте от ребёнка!
Простые правила
мудрых родителей

ЮВАЛ НОЙ ХАРАРИ

**21 УРОК ДЛЯ
СТОЛІТТЯ**

ВІД АВТОРА БЕСТСЕЛЕРІВ SAPIENS I HOMO DEUS

21 урок для 21-го
століття

Неприродні випадки.
Нотатки
судмедексперта в 34
розтинах

Перейти до категорії
Біографії і мемуари

ridmi
ТВІЙ УЛЮБЛЕНИЙ КНИЖКОВИЙ

КУПИТИ